

**PERSEPSI GURU-GURU DI DAERAH SERIAN, SARAWAK TERHADAP
PROSES PENCERAPAN OLEH GURU BESAR DI BILIK DARJAH**

AKIM BIN JABRI

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2010

**PERSEPSI GURU-GURU DI DAERAH SERIAN, SARAWAK TERHADAP PROSES
PENCERAPAN OLEH GURU BESAR DI BILIK DARJAH**

AKIM BIN JABRI

**DISERTASI SARJANA YANG DIKEMUKAKAN KEPADA UUM COLLEGE OF ARTS
AND SCIENCES, UNIVERSITI UTARA MALAYSIA SEBAGAI SEBAHAGIAN
DARIPADA KEPERLUAN UNTUK IJAZAH SARJANA SAINS (PENGURUSAN
PENDIDIKAN)**

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2010

SAMPLE DECLARATION OF ORIGINALITY

DECLARATION

I hereby declare that the work in this assignment is my own except for quotations and summaries which have been duly acknowledged.

Date

AKIM BIN JABRI

Matric No : 802705

CONTOH PENGAKUAN

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

Tarikh

AKIM BIN JABRI

No. Matrik : 802705

**Bidang Pengajian Pendidikan
UUM College of Arts and Sciences
(Universiti Utara Malaysia)**

**PERAKUAN PROJEK SARJANA
(Certification of Masters Project)**

Saya yang bertandatangan di bawah, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

AKIM BIN JABRI (NO. MATRIK : 802705)

Calon untuk Ijazah **Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)**
(candidate for the degree of)

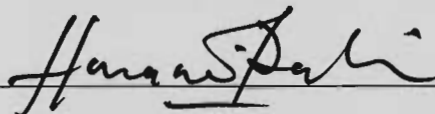
telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

**PERSEPSI GURU-GURU DI DAERAH SERIAN, SARAWAK TERHADAP PROSES
PENCERAPAN OLEH GURU BESAR DI BILIK DARJAH.**

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek boleh diterima dari segi
bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(as it appears on the title page and front cover of project paper. Is acceptable in form
and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper)

Nama Penyelia : **Prof. Madya Dr. Mohd. Hasani Dali**
(Name of Supervisor)

Tandatangan
(Signature)

:

Tarikh : **21 Disember 2009**
(Date)

KEBENARAN MERUJUK

Kertas projek ini adalah sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat pengijazahan kursus sarjana daripada Universiti Utara Malaysia . Adalah tidak keberatan bagi saya untuk membenar kertas projek saya ini sebagai bahan rujukan di perpustakaan. Saya juga membenarkan kertas projek ini dibuat salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya bagi tujuan akademik setelah mendapat keizinan daripada Dekan Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan.

Walau bagaimanapun sebarang penyalinan daripada kertas projek ini untuk tujuan komersial adalah tidak dibenarkan tanpa keizinan bertulis daripada penyelidik.Keizinan untuk penyelidikan atau lain-lain kegunaan sama ada secara keseluruhan atau sebahagiannya boleh dilakukan dengan menulis kepada :

Dekan Fakulti Sains Kognitif dan Pendidikan

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur saya ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah dan kurniaNya saya dapat menyiapkan kertas projek ini dengan seadanya. Ucapan terima kasih yang tak terhingga ditujukan kepada penyelia saya iaitu, Prof. Madya Dr. Mohd. Hasani Bin Dali atas bantuan , dorongan, nasihat serta tunjuk ajar kepada saya sepanjang kertas projek ini dilaksanakan. Bimbingan dan nasihat yang di beri tanpa jemu ini memotivasikan saya untuk terus berusaha dengan lebih yakin dalam menimba ilmu. Ucapan terima kasih juga saya tujukan kepada pensyarah saya yang banyak memberi tunjuk ajar serta nasihat dalam menghasilkan kajian ini.

Ucapan penghargaan terima kasih juga saya hulurkan kepada semua responden yang memberi kerjasama dan maklum balas terhadap borang kaji selidik yang diedarkan kepada mereka. Tidak lupa juga ucapan terima kasih khas buat isteri tersayang serta anak-anak yang sanggup berkorban masa dan kasih sayang kerana berjauhan semasa saya menyiapkan kertas projek ini. Dan begitu juga dengan rakan-rakan seperjuangan yang banyak memberi dorongan dan semangat serta sudi meluangkan masa membantu saya menyiapkan kertas projek ini. Semoga Allah S.W.T membalas jasa baik tuan-puan.

ABSTARAK

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenalpasti persepsi golongan pendidik (guru) terhadap proses pencerapan oleh guru besar di bilik darjah. Seramai 100 orang guru yang terdiri daripada guru lelaki dan guru perempuan telah menjadi responden untuk kajian ini. Responden ini dipilih secara rawak. Kajian ini juga melibatkan 8 buah sekolah rendah kategori B di Daerah Serian, Samarahan Sarawak. Kaedah penyelidikan yang digunapakai ialah tinjauan menggunakan soal selidik. Data yang dikumpul dianalisis dengan SPSS versi 16. Statistik yang digunakan adalah statistik deskriptik yang melibatkan ujian ANOVA satu hala pada paras signifikan $p > 0.05$. Dapatan kajian menunjukkan kebanyakan guru-guru berpuas hati dan bersetuju terhadap pencerapan yang dilaksanakan oleh guru besar semasa sesi pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah. Dapatan inferensi juga menunjukkan tidak terdapat min yang signifikan terhadap proses pencerapan di kalangan guru yang berlainan jantina, etnik dan pengalaman mengajar. Guru-guru juga bersetuju bahawa pencerapan sangat penting untuk meningkatkan profesionalisme di alam baru ini. Kajian ini juga mendapati guru-guru harus memahami konsep dan prinsip pencerapan, meningkatkan pengetahuan serta mewujudkan hubungan dua hala yang baik.

ABSTRACT

The purpose of this study is to identify the teachers perception on the process of monitoring on teachers by principals in the classroom. About 100 teachers comprises by male and female have been chosen as respondents randomly. The study also involves 8 primary school in the B category in Serian District, Samarahan, Sarawak. Survey method is using questionnaire as instrument. The data collected is analyzed using SPSS 16 version. Descriptive statistics is applied which involved the use of a one way ANOVA $p>0.05$. The finding of the study shows most teachers are pleased and agree with the monitoring process done by the principals. Inferential finding also shows that there is no significant in the process of monitoring among teachers of different sexes, ethnics and the teaching experiences. Teachers also agree that monitoring is important to upgrade professionalism. The findings of this study also shows that teachers should undergo the concept and principles behind monitoring to upgrade ones knowledge and to build a good two way relationship between both parties.

SENARAI JADUAL

Jadual	Perkara	Halaman
3.1	Kaedah Pengkodan Data	49
3.2	Kaedah Menguji Hipotesis	54
4.1	Latar Belakang Guru	57
4.2	Persepsi Guru Terhadap Kepentingan Pencerapan Pengajaran	60
4.3	Ujian ANOVA satu hala mengikut jantina	65
4.4	Ujian ANOVA satu hala mengikut umur guru	66
4.5	Ujian ANOVA satu hala mengikut pengalaman guru.	67

SENARAI RAJAH /

Rajah	Perkara	Halaman
1.1	Kerangka Konseptual Berasaska Model Sosial Holy & Miskel (1996)	14
2.1	Kitaran Pencerapan Klinikal	28
2.2	Tingkap Johari Dan Landasan Pendidikan (Sumber : Sergiovanni & Starrat, 1993)	32

1.9	Andaian Dan Batasan Kajian	20
1.9.1	Andaian Kajian	20
1.9.2	Batasan Kajian	21
2.0	Rumusan	23

BAB II TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pendahuluan	24
2.2	Konsep Pencerapan	24
2.3	Teori-Teori Pencerapan	27
2.3.1	Teori Beroientasikan Matlamat	27
2.3.2	Teori Pencerapan Klinikal (Goldhammer)	28
2.3.3	Teori Tingkap Johari	32
2.4	Dapatan Kajian Tentang Pencerapan	34
2.5	Dapatan Kajian Kesan Pencerapan Ke Atas Persepsi Guru	37
2.6	Rumusan	40

BAB III METADODOLOGI KAJIAN

3.1	Pendahuluan	41
3.2	Rekabentuk Kajian	41
3.3	Populasi Dan Persempelan	42
3.3.1	Bilangan Sampel	43
3.3.2	Kaedah Pemilihan Sampel	43
3.4	Instrumen / Alat Kajian	44
3.4.1	Instrumen Principal Instructional Managemen Rating Scale Questionnaire	49
3.5	Kajian Rintis	46
3.6	Prosedur Pengujian Data	49

KANDUNGAN

PERKARA	HALAMAN
KEBENARAN MERUJUK	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI RAJAH	vii
BAB I PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Penyataan Masalah	4
1.3 Objektif Kajian	8
1.3.1 Objektif Am	9
1.3.2 Objektif Khusus	9
1.4 Persoalan Kajian	10
1.5 Hipotesis Kajian	11
1.6 Kerangka Kajian	12
1.7 Kepentingan Kajian	15
1.8 Definisi Kajian	16
1.8.1 Pencerapan	16
1.8.2 Guru	17
1.8.3 Persepsi	17
1.8.4 Bilik Darjah	20

3.7	Prosedur Menganalisis Data	49
3.7.1	Kaedah Pengkodan Data	49
3.7.2	Statistik Deskriptif	51
3.8	Menguji Hipotesis	52
3.8.1	Kaedah Menguji Hipotesis Kajian	
3.9	Rumusan / Kesimpulan	55

BAB IV DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	56
4.2	Profil Responden	56
4.3	Kepentingan Pencerapan Pengajaran	59
4.3.1	Persepsi guru terhadap kepentingan pencerapan dalam bilik darjah.	59
4.4	Dapatan Kajian	65
4.5	Rumusan	68

BAB V PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pendahuluan	69
5.2	Ringkasan Kajian	69
5.3	Dapatan dan Perbincangan	70
5.4	Implikasi Dapatan Kajian	72
5.5	Cadangan Kajian Masa Depan	75
5.6	Kesimpulan/ Rumusan	76

RUJUKAN	78
LAMPIRAN A : SOAL SELIDIK KAJIAN	81
LAMPIRAN B : SURAT KEBENARAN KEMENTERIAN PELAJARAN MALAYSIA	85
LAMPIRAN C : SURAT KEBENARAN JABATAN PELAJARAN NEGERI SARAWAK.	86
LAMPIRAN D : SENARAI SEMAK SEKOLAH	87

BAB I

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Pendidikan adalah merupakan satu agenda utama negara Malaysia dalam usaha menjadikan negara maju menjelang tahun 2020 sesuai dengan wawasan 2020. Justeru itu, institusi pendidikan adalah menjadi tempat menyebarkan ilmu pengetahuan terutama di peringkat kanak-kanak bagi membentuk seseorang pelajar yang berketrampilan sejajar dengan falsafah pendidikan negara iaitu menjadi insan yang seimbang dari aspek jasmani, emosi, rohani dan intelek (JERI) .

Sehubungan dengan itu aktiviti pencerapan atau pemantauan yang dijalankan di sekolah merupakan satu kaedah untuk memantapkan lagi sistem pengurusan di sesebuah sekolah. Disamping itu ia bertujuan untuk memperbaiki kelemahan yang terdapat dalam pengajaran seseorang guru dan seterusnya mempertingkatkan lagi keberkesanan pengajaran guru dalam bilik darjah. Pencerapan ini boleh dilakukan oleh pihak pentadbir seperti Guru Besar, Penolong Kanan Kurikulum, Ketua Panitia atau rakan seperjuangan. Bagi pihak luar pula ia dilakukan oleh pihak nazir .

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Abdul Rahim Ahmad.(1987). *Pencerapan pengajaran-pemelajaran*. Berita Harian.3 Mei: 10
- Abdul Shukur Abdullah . (1988).*Pengurusan penyeliaan dalam suasana sekolah: Isu dan Strategi*. Jurnal Kementerian Pendidikan 32(71): 33-39
- Acheson & Gall. (1980). Techiques in the clinical supervision of teachers.
- Acheson & Gall. (1992). Techiques in the clinical supervision of teachers: *The preservic and in-servic application*. New York: Longman
- Alfonso, R.J, Firth, G&Neville, R.F. (1981). Insruction supervision ; *A behavior System*
- Alfonso, R.J, Fifth, G&Neville, R.F (1984). *The supervisory skil mix*. Educational Leardership 41(7): 16-18
- :Asmah Abdul Hamid .(1995). *Penyeliaan dalam pengurusan organisasi pendidikan:Satu pendekatan kaunseling*. Jurnal Pengurusan Pendidikan 4(2): 105-144
- Cogan, M.C.(1973). Clinical supervision, Bostan: Houghton Mifflin Company.
- Der Linde.CH.V. (1998). *Clinical supervision in the teacher evaluation: A privotal Factor in the quality management of education*. Education. Vol 119(2): 328-335
- Duke, T.L.(1987). *School leaderships and instructional improvement*. New York: Random House .
- Ebmeier,H.(2003). *How supervision influences teacher efficacy and commitment: An investigation of a pathmodel*. Jurnal of Curriculum and Supervision. Vol. 18(2):110-141
- Glickman,C.D.(1991). Pretending not to know what we know in education leadership. ASCD 57(11): 4-10
- Goldhammer, R.Anderson, R.H&Krajewski,(1969). Clinical supervision: *Special methods for supervision of teachers*. New York: Rinehart & Winston

- Goldhammer, R. Anderson, R.H & Krajewski. (1980) *Clinical supervision: Special Methods for supervision of teachers*. Ed. Ke-2. New York : Rinehart & Winston.
- Hallinger, P & Murphy. J.F. (1987). *Assessing and developing principal instructional leadership*. Educational Leadership 45(7): 54-61
- Hawa Hassan. (2001). *Peranan pengetua dalam kepimpinan pengajaran*.
- Heck, R.H. Larsen, T.J & Marcoulides, G.A. (1980). *Instructional leadership and school achievement: Validation of a causal model*. Education Administration Quarterly 26(2): 94-125
- Holly & Miskel, C.G. (1996). *Educational Administration: Theory, practice & research*. Ed. Ke-5. New York: McGraw-Hill.
- Ibrahim Mamat. (1993). *Kepimpinan sekolah: Teori untuk praktis*. Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Ibrahim Mamat. (2001). *Pengetua sekolah: Menangani isu dan cabaran kepimpinan*, Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Ishak Sin. 2003. *Era Globalisasi : Pendidikan Dan Cabaran*. Jurnal Pengurusan Dan Kepimpinan. Jilid 13(1): 19-24
- Ismail Abu Talib. (1986). *Penyelidikan Sekolah : Satu Harapan*. Kuala Lumpur: Bahagian Sekolah, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Jackson, P. (2001). *Supervision and evaluation of classroom teachers*. Part 1: An overview of the basic process. Teacher eBook.
- Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan. (1993). *Buku panduan pengurusan profesional sekolah menengah*. Selangor: Malindo Printers Sdn. Bhd.
- Kamarudin Hj. Kachar. (1989). *Strategi pentadbiran pendidikan*. Kuala Lumpur: Teks Publishing Sdn. Bhd.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (1987). *Surat Pekeliling Ikhtisas Bil 3/1987*. Kuala Lumpur: Bahagian Sekolah.

- Kementerian Pendidikan Malaysia.(1992). *Senarai tugas pegawai perkhidmatan pendidikan: Guru Kanan Mata Pelajaran*. Kuala Lumpur: Bahagian Sekolah.
- Lester, & Grant, (2001). *Mathemtics supervision through a new lens*. Education Leadership. 58(5): 60-63
- Mohd. Kasim Jaafar. (1998). *Penyeliaan pengajaran amalan dan fungsi dari persepsi guru. Satu kajian di sekolah menengah luar Bandar di Daerah Jelebu Negeri Sembilan*. Tesis sarjana Unversiti Teknologi Malaysia.
- Mohd. Majid Konting.(1998). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Yaacob B Ibrahim.(1990). *Peranan pengetua sebagai penyelia pengajaran di sekolah*. Tesis sarjana. Fakulti Pendidikan, Unversiti Malaya
- Mohd Zaki B Zakaria.(2001). *Amalan penegtua sebagai pemimpin penyeliaan di sekolah dan kesannya kepada sikap guru-guru terhadap penyeliaan pengajaran*. Kertas projek Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya.
- Rahimah Hj. Ahmad. (1986). *Penyelidikan Klinikal: Satu pendedahan terhadap pengajaran dan pembelajaran di sekolah*. Jurnal Pendidikan Islam: 80-86
- Ramaiah A.L.(1992). *Penyeliaan pengajaran guru di sebuah sekolah menengah: Satu kajian tinjauan*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Robiah Sidin. (1994). *Pendidikan di Malaysia. Cabaran untuk masa depan*. Kuala Lumpur: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Robiah Sidin. (1998). *Pemikiran dalam pendidikan*. Kuala Lumpur: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Robiah Sidin. (2003). *Teori pentadbiran pendidikan: Satu pengenlan*. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Shahabudin Hashim, Rohizani Yaakub, Mohd. Zohir Ahmad. *Pedagogi Strategi Teknik Mengajar Dengan Berkesan*. Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang.
- Sergiovanni & Starrat, R.J. (1993). *Supervission : A redefinition*. Ed.Ke-5. New York: McGraw-Hill.